VERSLAG van de hybride vergadering van de Financiële Audit Commissie van 13 april 2022

Voorzitter:
Drs. E.H.R. Dinklo;

Aanwezig:
Drs. R. Strijk (gedeputeerde), mr. B.M.H. de Brey, MBA (VVD), R.G.J. Dercksen (PVV), ing. L.C. van den Dikkenberg (SGP), M.J. de Droog, MSc/RA (D66), M.E.J. Eggermont (SP), mr. N.M. Groen MA (GroenLinks), V.C. Janssen (VVD), A. Krijgsman (PvdA), M. Lejeune-Koster (PvdA), H. Wolting (ChristenUnie), C. van Wijk (JA21), C. Westerlaken (CDA), N. De Haan-Mourik-Mourik (CU)

Van ambtelijke zijde aanwezig:
Drs. T.J. Dorst (griffier), D. Muda (Notuleerservice Nederland).

Opening en algemeen

1. Opening
De voorzitter opent de hybride vergadering om 9.00 uur en heet alle deelnemers van harte welkom, in het bijzonder mevrouw Koedijk, de accountant van de provincie. Hij zal ernaar streven om de vergadering om 12.00 uur af te ronden.

2 Agenda 13 april 2022
De voorzitter deelt mee dat er een schrijven van de accountant aan de agenda is toegevoegd over de adviesfunctie. Gezien de aanwezigheid van de accountant stelt hij voor om die toe te voegen aan agendapunt 8. De agenda wordt vastgesteld met inachtneming van deze toevoeging.

3 Mededelingen
Gedeputeerde Strijk deelt mee dat voor het eerst een 'tafeltjesochtend' zal worden georganiseerd. Op 25 mei 2022 ontvangen de Staten de Jaarrekening 2021, de kadernota en het rapport over de groeisprong, Dat soort stukken leidt vaak tot technische vragen. Op woensdag 1 juni 2022 (van 9.00-10.30 uur) kunnen de Staten hun technische vragen over alle programma's voorleggen aan de ambtenaren. De gedeputeerde roept de commissieleden op om dit bericht te delen met hun fractiegenoten.

De heer Wolting vindt anderhalf uur wel erg kort.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat er rekening gehouden worden met enige uitloop.

De heer Westerlaken vraagt of het mogelijk is om op korte termijn alle Statenleden een memo te sturen met uitleg over de 'tafeltjesochtend'.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat alle Statenleden via de griffie een memo krijgen, maar hij wilde graag de aandacht vestigen op deze nieuwe aanpak.

De heer Janssen geeft zijn complimenten voor dit initiatief. Bij de VVD staat het al in de fractie-app; een briefje is niet nodig wat hem betreft.

4 Verslag Financiële Audit Commissie 23 februari 2021
Het verslag van de FAC van 23 februari 2022 wordt vastgesteld met dank aan de notuliste.

5 Termijnagenda en motielijst
De termijnagenda en de motielijst worden voor kennisgeving aangenomen.

6 Rondvraag

De voorzitter deelt mee dat de VVD een rondvraag heeft ingediend over de financiële techniek bij het Statenvoorstel Bossenstrategie. Hij geeft het woord aan de heer Janssen voor een toelichting.

De heer Janssen benadrukt dat de vragen geen betrekking hebben op de Bossenstrategie, maar op de financiële techniek en de formulering van het Statenvoorstel. De VVD stelt het volgende aan de orde:

1. De VVD vindt het niet wenselijk dat er 23,8 miljoen euro uit een nog te bepalen jaarrekeningresultaat wordt gehaald, nog voordat Provinciale Staten de jaarrekening bespreken. Het resultaat moet eerst door de Staten vastgesteld worden, alvorens integraal besproken en afgewogen wordt waaraan het besteed moet worden.
2. Het besluitpunt luidt: “stelt vast de Bossenstrategie onder voorbehoud besluitvorming kadernota”, terwijl afgesproken is, dat besluitpunten uitgewerkt zijn, bijvoorbeeld de provincie besluit om elk jaar zoveel hectare bos aan te leggen tot 2040.
3. De VVD vraagt wat de rol is van de gedeputeerde Financiën bij dit soort grote nota’s. Leest hij mee en toetst hij of die conform de verordeningen, afspraken en de normale gang van zaken zijn.

De voorzitter stelt voor dat eerst de gedeputeerde antwoordt en dat jij daarna de commissie gelegenheid geeft te reageren op de opmerkingen van de heer Janssen.

Gedeputeerde Strijk deelt mee dat de vragen van de heer Janssen in ieder geval zullen leiden tot een erratum op de tekst op pagina 10, waar staat dat het jaarrekeningresultaat leidend is. Dat leidt tot ongewenste verwarring. Op verzoek van de heer Janssen zal ook de tekst van het besluit nader uitgewerkt worden in verschillende onderdelen. Het erratum zal vanmiddag bij de commissie RGW verder worden toegelicht. Het college wil zich houden aan de gebruikelijke, zij het niet verplichte weg, namelijk dat eerst het rekeningresultaat gerealiseerd, vastgesteld en toegevoegd wordt aan de saldireserve, voordat het college bij de kadernota een voorstel doet om een deel daarvan in te zetten voor iets anders. De gedeputeerde hoopt dat de provincie op enig moment de organisatie zo goed op orde heeft, dat de jaarrekening zelfs in een eerdere vergadering vastgesteld kan worden dan de kadernota. In steeds meer stukken worden besluitpunten gespecificeerd, maar daarover is nooit een formeel besluit genomen. De gedeputeerde Financiën en de financieel adviseurs kijken altijd al mee in de aanloop tot besluitvorming in Gedeputeerde Staten en gedeputeerde Strijk stelt zo nodig zelf ook vooraf vragen aan de concern controller of het team Financiën. In dit geval is iets over het hoofd gezien, dat er dankzij de heer Janssen uit wordt gehaald.

De heer Eggermont vraagt of het klopt dat er materieel niets verandert door die regel op pagina 10 eruit te halen.

Gedeputeerde Strijk antwoordt daarop bevestigen. Gedeputeerde Staten moeten bij de kadernota een voorstel doen om een bepaald bedrag in de reserve Landelijk gebied te storten, alvorens het strategisch bosbeleid aan, maar Gedeputeerde Staten kunnen dat pas doen onder de voorwaarde, dat zij bij de kadernota een voorstel doen om een bepaald bedrag in een reserve Landelijk gebied te storten. Daarover moeten Provinciale Staten besluiten. Als het zo gebeurt, dan verandert materiaal inderdaad niets, maar het college begrijpt het punt van de VVD, want principieel klopt het dan beter.

De heer Wolting zou liever willen dat Provinciale Staten de visies vaststellen onder voorbehoud van het bestemmen van het resultaat dan dat Provinciale Staten het resultaat vaststellen onder voorbehoud dat er een visie komt.

De heer Van den Dikkenberg zou graag een keer van gedachten willen wisselen over de formulering van besluitpunten in Statenvoorstellen om een duidelijke lijn vast te stellen voor de organisatie die de besluitvorming ten goede komt.

De heer Janssen denkt dat een uitgebreide discussie niet nodig is en dat wellicht volstaan kan worden met en motie daarover bij de kaderbrief.

Gedeputeerde Strijk zegt toe de nadere specificatie van hoofdpunten in besluiten te bespreken in het college. Als de Staten het college stelliger tot beleid willen aanzetten, dan is een motie het aangewezen middel.

De heer Van den Dikkenberg is graag bereid om ook zelf nog eens te kijken. Bij sommige Statenvoorstellen verliep de besluitvorming heel soepel, omdat de argumenten voor en tegen bij bepaalde beslispunten goed uitgewerkt waren. Hij denkt dat de Statenvoorstellen daardoor zelfs korter zouden kunnen.

De voorzitter vraagt hoe de heer Van den Dikkenberg zich dat voorstelt.

De heer Van den Dikkenberg stelt voor om een voorstel van Gedeputeerde Staten op dat punt te bespreken in de commissie.

De voorzitter concludeert dat gedeputeerde Strijk toezegt om daartoe een eerste voorzet te doen.

Mevrouw Krijgsman sluit zich aan bij wat eerdere sprekers hebben gezegd. In het geval van de Bossenstrategie had zij de voorkeur gegeven aan twee beslispunten: ten eerste het vaststellen van de Bossenstrategie en ten tweede dat een dekkingsvoorstel bij de kadernota komt, inclusief argumenten voor en tegen bij elk beslispunt. Zij is graag bereid om geanonimiseerde voorbeelden aan de griffie te sturen.

De voorzitter bedankt mevrouw Krijgsman voor haar toevoeging en geeft het woord aan de heer Dercksen, die ook nog een vraag heeft.

De heer Dercksen heeft naar aanleiding van de bespreking in PS nagevraagd wat de afspraken zijn ten aanzien van de bespreking van het Subsidieregister. Strikt formeel zijn daarover geen afspraken gemaakt. Hij brengt als rondvraag in het voorstel om het Subsidieregister ieder kwartaal of het moment dat het wordt aangevuld, te agenderen voor de FAC. Hij zou dat graag samen met de griffie organiseren.

De voorzitter hoort vanuit de griffie het voorstel om dat ieder halfjaar te doen.

De heer Dercksen heeft daartegen geen bezwaar, maar wat hem betreft is het logischer om het te doen, als het gepubliceerd wordt.

Gedeputeerde Strijk weet dat de CU hem bij de behandeling van de ASV gevraagd heeft om met een vaste frequentie een overzicht van subsidie aan de FAC te sturen. De gedeputeerde heeft toen binnen een maand het overzicht gestuurd en toegezegd dat hij dat elk kwartaal zal doen. Het is aan de commissie om te besluiten of het geagendeerd wordt.

De voorzitter begrijpt dat de heer Dercksen voorstelt om het ieder kwartaal te agenderen voor de FAC.

De heer Dercksen stelt dat inderdaad voor; het kan desnoods ter informatie op de agenda gezet worden. De commissieleden kunnen dan zelf bepalen of bespreking nodig is.

De voorzitter concludeert dat iedereen dat een prima suggestie vindt.

Ter bespreking

7. Brief PwC bandbreedte budget

De voorzitter geeft een toelichting. De commissie heeft een brief ontvangen van mevrouw Koedijk over extra werkzaamheden voor de jaarrekening en de gevolgen daarvan voor het budget. Technische vragen daarover zijn zowel door het college als de accountant beantwoord. De accountant heeft geen behoefte aan een toelichting vooraf, maar ook de commissieleden blijken niet het woord te willen voeren.

De heer Van den Dikkenberg vraagt de gedeputeerde om een reflectie op het stevige aantal aandachtspunten, dat blijkt uit de verantwoording van de extra inzet van de accountant, temeer om dit jaar het laatste jaar zou zijn met een speciaal regime.

Gedeputeerde Strijk is er ook door overvallen, maar het blijkt vooral het gevolg te zijn van de uitval van een projectleider. Dat is een incident, waardoor enige vertraging is ontstaan, maar er zijn vervolgens tijdelijk medewerkers van een andere afdeling ingezet. De planning is inmiddels ingehaald.

De voorzitter sluit het agendapunt af.

8. Provincie Utrecht invulling natuurlijke adviesfunctie 2021

De voorzitter geeft een toelichting. De FAC heeft ook hierover een brief van de accountant ontvangen. Hij geeft gelegenheid voor vragen aan mevrouw Koedijk.

Mevrouw Groen begrijpt dat het advies van de accountant bij de structurele nota's die Provinciale Staten aannemen omvangrijker zijn dan de accountant had gepland. In de brief staat een specificatie van de inzet die de accountant verwacht te moeten doen op twee nota's die vooruitgeschoven zijn. Zij vraagt of dat klopt.

Mevrouw Koedijk antwoordt daarop bevestigend. Voor advies bijvoorbeeld in de vorm van een presentatie in de FAC of in de Staten met hoor en wederhoor, moet de accountant extra uren maken. Zij stelt voor om volgend jaar vooraf te kijken naar wat er op de langetermijnagenda staat, wat in de bandbreedte zit en wat niet.

De heer Van den Dikkenberg vraagt wat mevrouw Koedijk in de regel dan verstaat onder het geven van feedback op de stukken.

Mevrouw Koedijk antwoordt dat het normaal wat informeler gaat. De accountant geeft ook informeel feedback aan de organisatie. De accountant had niet gerekend op de meer formele, uitgeschreven feedback voor de FAC.

De heer De Droog wil graag iets meer weten over de manier van werken, omdat de accountant niet alleen de organisatie, maar ook de FAC adviseert. Hij vindt het fijn om te weten dat er in het voorafgaande proces al reflectie op een stuk plaatsvindt, maar dan wil hij ook graag weten welke afwegingen daarbij een rol spelen en welke adviezen gegeven worden.

Mevrouw Koedijk antwoordt dat het advies aan de FAC uitgebreider is en dat de adviezen aan de organisatie beperkt blijven tot aandachtspunten en vragen. In de adviezen aan de FAC spelen afwegingen en mogelijke keuzes wel een rol.

De heer Westerlaken weet dat er is gesproken over de natuurlijke adviesfunctie van de accountant naar de FAC, maar hij kan niet uit de brief opmaken of de accountant ook een natuurlijke adviesfunctie heeft naar de organisatie. Ten tweede constateert hij dat de FAC zich steeds zal moeten realiseren dat een adviesvraag kosten met zich meebrengt. Wellicht is het goed om kaders stellen voor het gebruik van die adviesfunctie, natuurlijk of onnatuurlijk.

Mevrouw Koedijk antwoordt dat de accountant uiteraard ook een natuurlijke adviesfunctie heeft naar de organisatie, maar dat die meer plaatsvindt tijdens de werkzaamheden. Die worden vastgelegd met name in Managementletter en de Boardletter, waarin adviezen worden gegeven over verbeteringen in de interne beheersing. De adviesvraag van de FAC blijkt groter dan in het pakket is meegenomen. Mevrouw Koedijk stelt voor om dit volgend jaar helder te beschrijven in het auditplan, zodat duidelijk is wat binnen het budget valt en wat niet.

De heer Janssen vindt het goed om dit concreet te maken, maar hij mist het ongevraagde advies dat een accountant kan geven. De VVD heeft bijvoorbeeld behoefte aan advies over ontwikkelingen op het gebied van fraude of cyberrisico's, waarop de Staten alert moeten zijn.

Mevrouw Koedijk antwoordt dat de accountant dat soort bredere ontwikkelingen meeneemt in Boardletter en het accountantsverslag. Daarnaast kan zij zich voortellen dat de accountant volgend jaar een workshop verzorgt over een relevant en urgent thema.

Mevrouw Groen deelt een overweging met de leden van de FAC. De Staten willen eigenlijk meer uitleg van de accountant bij de twee nota's die nog op de agenda staan, terwijl die vragen goedkoper beantwoord kunnen worden door de concern controller. De vraag is dus of de FAC extra geld wil uitrekken voor extern advies. Spreekster vraagt hoe de commissieleden daarover denken.

Mevrouw Koedijk denkt dat mevrouw Groen een terechte vraag stelt.

De voorzitter wil de discussie beperken tot dit agendapunt.

Mevrouw Krijgsman stelt voor om de volgende keer met de concern controller erbij te bespreken welke rol hij daarin kan spelen, zodat de rollen van Gedeputeerde Staten, de concern controller, de FAC en de accountant duidelijker worden en Statenleden daarop kunnen inspelen.

De voorzitter stelt voor dat hij daarin samen met de griffie invulling geeft. Hij bedankt mevrouw Koedijk voor haar aanwezigheid en sluit dit agendapunt.

9. SV Vaststelling Fractieverantwoordingen periode Q2 2020 t/m Q1 2021

De voorzitter geeft een inleiding. De griffie heeft aangegeven op een later moment terug te komen op de adviezen van het team Concern Control. De voorzitter geeft gelegenheid voor vragen en opmerkingen over dit voorstel.

De heer Van den Dikkenberg vindt het opmerkelijk dat de verantwoording van de Partij voor de Dieren ontbreekt zonder opgave van reden. Hij vraagt zich af of Provinciale Staten het voorstel zo wel zouden moeten vaststellen en of er consequenties verbonden zijn aan het niet indienen van een verantwoording.

De voorzitter antwoordt dat de Partij voor de Dieren al een tijdje geen actief deelnemer is in deze commissie en nu dus niet kan antwoorden.

De heer Van Wijk wil ook graag weten of sancties zijn voor het niet aanleveren van de verantwoording.

De voorzitter geeft het woord aan de griffier.

De heer Dorst antwoord dat er wel degelijk een sanctie op staat, namelijk dat het fractiebudget niet wordt uitgekeerd. En daar is ook al sprake van bij de Partij voor de Dieren.

De heer Eggermont stelt vast dat de Staten de verantwoording van de Partij voor de Dieren in dat geval niet vaststellen. Hij vindt het positief dat de Staten dus niet iets vaststellen wat er niet is.

Mevrouw Krijgsman merkt op dat ook de verantwoording van DENK ontbreekt. Zij vraagt of die ontbrekende verantwoordingen later of anders worden vastgesteld. Zij vindt het een omissie dat er niets vermeld staat over deze partijen.

De heer Dorst wijst op periode waarover het gaat. Dit had allang vastgesteld moeten zijn, maar ondanks vele verzoeken zijn de verantwoordingen niet gekomen. Uiteindelijk is besloten om toch tot vaststelling over te gaan. Hij stelt voor dat de fractievoorzitters elkaar hierop aanspreken in hun overleg. De betreffende fracties zullen ook aangesproken worden naar aanleiding van het advies van het team Concern Control die pleit voor een uniforme werkwijze. De griffie en het team Concern Control schrijven daarover een memo en het zal in het fractievoorzittersoverleg besproken worden. Desgewenst kan het ook in de FAC besproken worden.

De heer Van den Dikkenberg vraagt of dit een rechtmatigheidsprobleem oplevert voor de jaarrekening.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat het natuurlijk belangrijk is dat het klopt, maar dat het geen invloed heeft op de rechtmatigheid, omdat het materieel gezien ruim binnen de toegestane 3% blijft.

De voorzitter constateert dat in het voorstel staat dat de verantwoordingen van de Partij voor de Dieren en DENK niet worden vastgesteld, maar de rest wel.

De heer Wolting meent dat er in het voorstel staat dat die informatie ontbreekt, dus de Staten kunnen vaststellen dat zij die informatie niet hebben. Wat de ChristenUnie betreft kan het als hamerstuk naar Provinciale Staten. Hij zegt toch dat de fractie van de ChristenUnie de verantwoording komend jaar eerder zal inleveren dan afgelopen jaar.

De voorzitter sluit de discussie en concludeert dat het voorstel als hamerstuk naar Provinciale Staten gaat.

10. SV Nota investeren, waarderen en exploiteren

De voorzitter geeft een inleiding. Dit is het eerste Statenvoorstel in de FAC dat volgens het principe van de Strategische Termijnagenda is behandeld. Nu wordt het Statenvoorstel officieel besproken. De heer De Droog (D66) heeft een paar

moties rondgemaild. Hij zal die toelichten. De bespreking vindt plaats in twee termijnen. De voorzitter geeft het woord aan de heer Eggermont.

De heer Eggermont stelt voor dat de heer De Droog zijn moties eerst toelicht, zodat de andere fracties daarop kunnen reageren.

De voorzitter vindt dat een goed ordevoorstel en geeft het woord aan de heer De Droog.

De heer De Droog bedankt voor het lange traject en het mede daardoor goed voorbereide Statenvoorstel. Hij denkt dat de Staten op deze manier zorgvuldiger tot investeringsbesluiten kunnen komen, maar los daarvan moeten de Staten alert blijven op de cultuur en het moment, waarop de bewoners erbij betrokken worden. Ook al is spreker in principe tevreden over het proces, de afwegingen op het punt van duurzaamheid en klimaatneutraliteit vindt hij nog wat mager. Het is niet zijn bedoeling om het voorstel te amenderen, maar met de aankondigde moties geeft wel voorstellen mee aan Gedeputeerde Staten:

1. Neem een ambitieuze CO_2-beprijzing mee in de voorcalculatie. Daardoor ontstaat er wellicht voordeel voor alternatieven die minder CO_2 in zich hebben. De waterschappen zijn net begonnen met dit systeem.
2. Die gewaardeerde CO_2 zou meteen geactiveerd kunnen worden met daartegenover een bestemmingsreserve met de verplichting om actief te zoeken naar compensatiemogelijkheden voor die CO_2,.
3. De derde motie gaat over het onderscheid naar het actief. Daarbij gaat het echter altijd over het type actief, maar niet over de aard van het actief. Spreker stelt voor om verschillende afschrijvingsregimes te hanteren afhankelijk van de hoe duurzaam een investering is. Een duurzaam actief zou bijvoorbeeld een langere afschrijvingstermijn kunnen krijgen dan een minder duurzaam alternatief.

Met deze voorstellen wil D66 een impuls geven aan het werken aan een duurzamere provincie.

De voorzitter bedankt de heer De Droog voor zijn toelichting en geeft het woord aan de heer Eggermont.

De heer Eggermont vindt de redenatie van de laatste motie logisch, maar over de eerste twee is hij minder positief. Hij is bang dat de provincie zich daarmee een hoop werk op de hals haalt zonder dat het veel oplevert. Hij is tevreden over de nota zelf, hoewel later pas zal blijken of de provincie bij de investeringen op P50 uitkomt en of er gemiddeld één sigma (het verschil tussen P50 en P85) overblijft. Als dat niet goed uitkomt, moet er iets gedaan worden aan de systematiek of is de inzet onvoldoende om te voorkomen dat de investeringen uit de hand lopen.

De heer Westerlaken constateert met tevredenheid dat dat deze nota, die richting geeft aan de wijze waarop de provincie in de toekomst omgaat met investeren, waarderen en exploiteren, goed leesbaar is. Hij stelt de volgende punten aan de orde:

- In reactie op de toelichting van de heer De Droog wijst hij op de componentenbenadering in de nota voor zaken met een verschillende levensduur. Spreker denkt dat dat wellicht een oplossing is voor wat de heer De Droog wil met zijn motie over duurzaamheid.
- Omdat hij nauwelijks gelegenheid heeft gehad om de motie over CO_2 te lezen, komt hij daar later op terug.
- Spreker vraagt aan het college om meer uitleg over het activeren van investeringen boven de 100.000 euro en boven de 50.000 euro voor ICT.
- In de inleiding van het Statenvoorstel staat dat investeringsprojecten zes fasen kennen, maar spreker ziet er maar drie.

De heer Van Wijk is blij met de nota, omdat die leidt tot meer eenduidigheid in activeren en afschrijven. JA21 zal dan ook instemmen met het voorstel. Met betrekking tot de moties zegt hij, dat er wat hem betreft in de nota voldoende mogelijkheden opgenomen zijn om onderscheid te maken. In de voorbeelden van de heer De Droog blijft wat hem betreft nog steeds onduidelijk wat wel en niet duurzaam is en hoe de provincie daarmee om zou moeten gaan. Spreker vindt de moties nogal specifiek en daarom laat hij het oordeel aan Gedeputeerde Staten.

De heer Dercksen heeft geen bijdrage en de moties van D66 zal hij in Provinciale Staten becommentariëren.

De heer Van den Dikkenberg is tevreden over de nota en sluit zich aan bij de complimenten van de heer De Droog voor het zorgvuldige proces. Zijn tevredenheid geldt ook de Utrechtse ramingssystematiek. Hij vraagt waar het woord ‘deze’ naar verwijst in de tekst van beslispunt 15, waar staat dat het mandaat voor de onzekerheidsreservering is toegewezen

aan het college van Gedeputeerde Staten en wordt voorbehouden aan **deze** specifieke complexe investering. Met betrekking tot de moties van de heer De Droog zegt hij het volgende. Het lijkt hem niet wenselijk om verschillende en met name langere afschrijvingstermijnen te hanteren; de technische levensduur dient wat hem betreft een serieuze component te zijn. Hij betwijfelt of dit het juiste moment is om CO_2-beprijzing in te voeren. omdat er nu al vaak bij de inkoop kortingen te bedingen zijn CO_2-besparing. Spreker zou eerder kiezen voor die beloningscomponent bij het inkoopbeleid van de provincie.

Mevrouw Krijgsman heeft geen inbreng over de nota; wat de PvdA betreft kan het voorstel als hamerstuk naar Provinciale Staten. Zij is niet positief over de moties van de heer De Droog. Zij is bang dat die de zaken nodeloos complex maken. Zij zou de voorkeur geven aan een tool als de CO_2-prestatieladder voor organisaties.

De heer Wolting had liever gezien dat dit proces aan het begin van de Statenperiode was doorlopen, want dan hadden de Staten er de rest van de periode plezier van kunnen hebben. De moties vindt hij sympathiek. Er zitten veel punten in om over na te denken, maar hij kan op dit moment de consequenties niet overzien. De ChristenUnie is in ieder geval blij dat de provincie aandacht heeft voor hergebruik van materialen en circulariteit. Wat de ChristenUnie betreft kan het voorstel als hamerstuk naar Provinciale Staten.

De heer Janssen herhaalt graag nog eens dat er in de aanloop naar deze nota een zorgvuldig en uitgebreid proces is doorlopen, dat zeer gewaardeerd is door de VVD. Het duurzaamheidsaspect zit al in de nota door het overnemen van de suggestie van de VVD om te kijken naar de restwaarde bij circulair investeren. Het was verstandiger geweest, als D66 op dat moment in het proces met haar ideeën was gekomen over CO_2. De VVD begrijpt de intentie en de gedachten achter de moties, maar de VVD vindt het afwegen van het duurzaamheidseffect onderdeel moet zijn van de investeringsbeslissing en niet via een afschrijvingsmethodiek moet gebeuren. Spreker heeft nog geen gelegenheid gehad om de moties te bestuderen, maar vooralsnog leiden die niet tot warme gevoelens. Wat de VVD betreft kan de nota als hamerstuk naar Provinciale Staten, niet omdat het niet belangrijk is, maar omdat het een goed stuk is.

Mevrouw Groen sluit zich aan bij de complimenten voor het proces en de kwaliteit van het stuk, hoewel zij het jammer vindt dat de Staten daardoor nauwelijks debatteren over dit belangrijk stuk. GroenLinks is net als D66 altijd op zoek naar manieren om duurzaamheid, reductie van CO_2, reductie van materiaalgebruik en hergebruik vast te leggen en daadwerkelijk uit te voeren bij plannen en investeringen. Spreekster vindt het een interessante gedachte om een langere afschrijvingstermijn in te zetten om een duurdere oplossing goedkoper te maken en daardoor de beste keuze gemakkelijker te maken, zowel voor het college als Provinciale Staten. Zij vraagt zich echter af hoe dit idee zich verhoudt tot de methodieken die de provincie al gebruikt. Zij is benieuwd naar de reactie van het college. Zij benadrukt dat het wat GroenLinks betreft uiteindelijk gaat om de milieu-impact en dat het wellicht verstandiger is om het niet gecompliceerder te maken dan het nu al is. In dat verband vraagt speekster tot slot aan de gedeputeerde hoe het staat met de certificering op de CO_2-ladder, ook een waardevolle manier om de duurzaamheid van de provincie te verbeteren en de CO_2-doelen te halen.

De voorzitter geeft het woord aan gedeputeerde Strijk voor een reactie in eerste termijn.

Gedeputeerde Strijk bedankt voor de complimenten voor het proces. Met deze nota geven de Staten heel belangrijke nieuwe spelregels voor de standaard kostenmethode, momenten van besluitvorming en informatievoorziening, de mate van informatievoorziening, indexatie en de P&C-cyclus. De gedeputeerde hoopt dat de op zich interessante discussie die de heer De Droog begint met zijn moties, vaststelling van dit stuk nu niet in de weg staat. Deze nota gaat in eerste instantie over financiële en organisatorische kaders en niet over participatie, maar met deze nota wordt wel geregeld, dat Provinciale Staten bij het Meerjareninvesteringsplan (MIP), dat wordt vastgesteld bij de kadernota en de begroting, zien welke studies lopen naar projecten die nog in de beginfase zitten. In die fase zouden Provinciale Staten moeten nadenken over de participatie en voor specifieke projecten richtlijnen moeten geven voor de uitvoering.

De voorzitter geeft het woord aan de heer De Droog voor een interruptie.

De heer De Droog vraagt of het begin van een projectdefinitiefase het juiste moment is om een afweging te maken over participatie en de manier waarop daaraan invulling moet worden gegeven. Hij zoekt het verband tussen de stukken en de manier waarop het bestuur daarmee omgaat.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat aan het begin van een project inderdaad gedefinieerd moet worden hoe de omgeving erbij wordt betrokken en hoe de participatie wordt ingericht. Daar gaat dit stuk niet specifiek op in, maar het laat wel zien op welke momenten de Staten daarop invloed kunnen uitoefenen. De gedeputeerde adviseert de Staten om bij het MIP goed te kijken naar de studies, omdat daaruit blijkt wat eraan komt en het college kritisch vragen naar de inrichting van de participatie.

De heer De Droog krijgt het gevoel dat de bal een beetje teruggespeeld wordt naar de Staten. Hadden de Staten bij de participatienota al moeten meegeven dat zij willen dat voor complexe projecten voorafgaand aan de definitiefase een afweging wordt gemaakt over de participatie? Hij stelt voor dat de Staten nog eens kijken of en hoe dat is opgenomen.

Gedeputeerde Strijk heeft nog geen gelegenheid gehad om de moties geconcentreerd te lezen, maar zij roepen bij hem direct vragen op. De financiële regelgeving in het BBV laten CO_2-beprijzing bijvoorbeeld niet eens toe. Dat laat onverlet dat natuurlijk overal over nagedacht kan worden. In het algemeen is de gedeputeerde bang dat de heer De Droog te veel tegelijk wil aanpakken met het risico op vertraging en het verloren gaan van beoogde quick wins. De gedeputeerde denkt bijvoorbeeld eerder aan een vervolg op de nota Inkoop en Aanbestedingen, die binnenkort naar de Staten gestuurd wordt. Het betere is soms de vijand van het goede. De gedeputeerde is blij met de eerste stap en hij zou niet willen dat een tweede stap de eerste in de weg gaat zitten. Hij is het met de heer Eggermont eens dat de wet van de grote aantallen zegt dat het op P50 moet uitkomen, maar dat de praktijk moet uitwijzen of dat ook gebeurt. In reactie op de heer Westerlaken zegt hij dat alles minder dan 100.000 euro in één keer als last genomen wordt, maar dat voor ICT die grens bij 50.000 euro is gelegd. Dat staat in artikel 3.2.5 nader omschreven. Als de heer Westerlaken nog een verdiepende vraag heeft, dan zal de gedeputeerde daarop schriftelijk terugkomen. Op pagina 14 staan de zes investeringsfases: de initiatieffase, de definitiefase, de ontwerpfase, de voorbereidingsfase, de realisatiefase en de nazorgfase. Voor de Staten zijn vooral de eerste drie fases relevant. In reactie op de heer Van den Dikkenberg zegt hij dat de verduidelijking van besluitpunt 15 gegeven wordt in de regels daarna, waarmee duidelijk gemaakt wordt dat het altijd gaat om een uniek project. De vraag van mevrouw Groen over de CO_2-ladder heeft hij niet helemaal goed begrepen en hij weet ook niet of hij die nu kan beantwoorden.

Mevrouw Groen heeft gevraagd waar de provincie staat met betrekking tot de certificering op de CO_2-ladder als aanvulling op de initiatieven die de provincie al genomen heeft om reductie te bereiken. Zij wil bij de gedeputeerde benadrukken dat dit in zijn portefeuille valt. Het betere is de vijand van het goede, maar dit is een losstaand initiatief en een betere als het gaat om het bereiken van resultaten. Deze vraag hoeft niet per se in het kader van deze nota beantwoord te worden.

Gedeputeerde Strijk vraagt mevrouw Groen om haar vraag schriftelijk in te dienen. Hij zal ervoor zorgen dat die beantwoord wordt voor de Statenvergadering.

De voorzitter is blij dat proces zo goed is ontvangen, want de griffie en de ambtelijke organisatie hebben er veel tijd in gestoken. Hij geeft gelegenheid voor een tweede termijn.

De heer De Droog bedankt alle woordvoerders voor hun reflectie op zijn moties. Zijn bedoeling is vooral om het denken over deze onderwerpen een impuls te geven. De heer De Droog wil inderdaad alles tegelijk, zoals de gedeputeerde zegt, want hij denkt dat het heel hard nodig is. Hij neemt de reflecties mee en nodigt iedereen uit om te blijven meedenken. Hij is blij dat Gedeputeerde Staten zaken als een P&C-cyclus voor klimaat, het werken met het materialenpaspoort, circulair werken en de restwaarde in de nota hebben opgenomen. Misschien is de provincie Utrecht zelfs wel een van de eerste organisaties die dit gaat toepassen. In reactie op de SGP zegt hij dat de technische levensduur natuurlijk ook heel belangrijk is, maar hij denkt dat de wortelmethodiek alleen onvoldoende is om de doelen te bereiken. Er zullen harde afspraken gemaakt moeten worden om de CO_2-reductie te realiseren.

De heer Janssen heeft in eerste termijn aangegeven dat de moties bij hem geen warme gevoelens opriepen en daarin is door de beantwoording van de gedeputeerde geen verandering gekomen. Hij vindt bovendien dat de provincie met deze nota een mooie stap voorwaarts zet. Er gebeurt dus wel degelijk iets en dat wil hij graag benoemen.

Mevrouw Groen bedankt voor de beantwoording. In reactie op de moties van de heer De Droog zegt zij dat zij zich goed kan vinden in de oproep van de gedeputeerde Strijk om nu de eerste stap te zetten en daarna verder te praten over een volgende stap. Zij wil heel graag meedenken over de ideeën in de moties, maar zij wil de organisatie nu eerst de gelegenheid geven om te gaan werken met deze nota.

De voorzitter wil tot een afronding komen. Hij vraagt of de heer De Droog zijn moties gaat indienen, want dan kan het voorstel geen hamerstuk worden.

De heer De Droog houdt zich een slag om de arm. Hij wil nog even overleggen met zijn collega's, voordat hij besluit.

De voorzitter stelt voor om het voorstel als klein debat te agenderen voor Provinciale Staten. Aldus wordt besloten. Hij schorst de vergadering voor enkele minuten.

Schorsing

11. SV Nota Reserves en voorzieningen 2022

De voorzitter heropent de vergadering en geeft een korte inleiding bij dit agendapunt. Deze nota is naar voren gehaald door het college, zodat er bij de komende kadernota gebruik van kan worden gemaakt. Dit Statenvoorstel wordt in twee termijnen besproken. Hij geeft het woord aan mevrouw Groen voor haar bijdrage.

Mevrouw Groen heeft geen concrete inbreng in eerste termijn, maar zij wil wel laten weten dat zij het goed vindt dat deze nota naar voren is gehaald.

Mevrouw Krijgsman verklaart dat de PvdA geen voorstander is van een algehele paarreserve. Als het om een concreet plan gaat, dan wil de PvdA daarvoor gewoon een bestemmingsreserve in het leven roepen, zodat Provinciale Staten ook kaders kunnen stellen. Spreekster vraagt de gedeputeerde om nog een keer uit te leggen waarom het college een spaarreserve nodig vindt, want de onderbouwing in de beantwoording van de vragen van de VVD vindt zij nog te mager.

De heer Janssen geeft zijn complimenten voor de heldere en goed leesbare nota, wat hem betreft weer een stap om het bouwwerk van een goed fundament te voorzien. De VVD heeft inderdaad een aantal vragen gesteld over de spaarreserve. Die vragen zijn weliswaar goed beantwoord, maar dat antwoord vindt hij niet terug in het stuk. De gedeputeerde geeft in zijn antwoord aan dat het voorstel voor een spaarreserve niet in beton gegoten is. De VVD wil harde schotten tussen de spaardoelen zetten, want schuiven met middelen is wat de VVD betreft niet de bedoeling. Spreker vraagt de gedeputeerde om daar nog op in te gaan. In reactie op mevrouw Krijgsman zegt hij, dat de VVD zich wel kan voorstellen dat het soms nodig is om aan bestuurlijke partners te laten zien dat er geld beschikbaar is zonder dat er een concreet plan aan ten grondslag ligt.

De voorzitter ziet dat de heer Dercksen geen inbreng heeft en geeft het woord aan de heer Westerlaken.

De heer Westerlaken sluit zich aan bij alle complimenten die al gegeven zijn een ook bij de bedenkingen van de PvdA bij 1.3 over de spaarreserves. De woordvoerder van de ChristenUnie heeft zojuist al gezegd dat de provincie geen geld moet reserveren, zolang niet bekend is waarvoor. Het CDA zal dit punt niet steunen. Het CDA wil rommelige financieringsconstructies voorkomen. Het CDA steunt de nota, behalve op het onderwerp spaarreserves.

De heer Wolting hoopt dat deze nota een verbetering is, maar hij vreest dat reserves en voorzieningen altijd een heikel punt zullen blijven, ook in de jaarrekening. Het heen en weer schuiven van miljoenen euro's vertroebelt het beeld. Wat de ChristenUnie betreft geen reserve zonder dat er een plan achter zit, dat gedefinieerd is in het MIP. Dat is voor de ChristenUnie de randvoorwaarde voor een spaarreserve zijn, want dan kunnen de Staten het volgen en ligt vast waarvoor het geld gebruikt gaat worden. Spreker vindt het voor de rest een goed stuk.

De heer De Droog vindt het stuk ontzettend helder en scherp, maar is verrast over de spaarreserve. Hij heeft overwogen om voor te stellen de spaarreserve op te nemen onder de algemene reserve en niet onder de bestemmingsreserves, maar bij nader inzien lijkt hem dat toch niet handig, omdat daarmee prioriteit gegeven wordt aan bepaalde ideeën. Hij sluit zich aan bij het voorstel om tot een overzicht te komen van verschillende statussen van ideeën, plannen en dergelijke. Als een idee leidt tot een echt plan met een investering, dan belandt het op de balans als een bestemmingsreserve, maar zolang ideeën in de algemene fase zitten, moeten de Staten de afweging kunnen maken om het geld aan iets anders uit te geven. Dit sluit goed aan bij het pleidooi van GroenLinks om bijvoorbeeld ook een MIP te maken voor andere zaken, zoals natuur. Spreker denkt dat het goed is om daaraan te gaan werken en die spaarreserve te laten vervallen.

De heer Westerlaken vraagt of het klopt dat de heren Wolting en De Droog zeggen geen spaarreserve, want als er een MIP onder ligt, dan is het een bestemmingsreserve.

De heer De Droog antwoordt dat het inderdaad een bestemmingsreserve is, als er een plan onder ligt, maar dat het hier eigenlijk gaat om een tussenfase, een overzicht van zaken die nog niet het karakter hebben van harde plannen. Dat lijkt nu vorm te krijgen van een spaarreserve. Dat lijkt hem onwenselijk. Hij wil dat juist via het voorportaal van het MIP goed in kaart houden.

De heer Wolting antwoordt dat er wat hem betreft ergens in het MIP rudimentaire stukken staan die nog niet ver genoeg zijn voor een bestemmingsreserve. Dat zou een spaarreserve kunnen heten, maar wat hem betreft is het lood om oud ijzer.

De heer Westerlaken constateert dat de beide heren het met hem eens zijn, dat de algemene reserve de enige spaarreserve is die de provincie heeft en dat het niet de bedoeling is dat de situatie ontstaat dat geld het doel zoekt in plaats van andersom.

De heer Janssen zegt bij interruptie dat daarvan in dit geval geen sprake is. De heer Westerlaken suggereert dat er een algemene pot is, die overal voor gebruikt kan worden, terwijl dit voorstel gaat over de tussenfase, waarin er wel een idee is maar nog geen concreet plan. De provincie heeft ook een natuurreserve, waarin geld zit zonder concrete onderliggende plannen.

De heer Van den Dikkenberg vindt het ook een goed en leesbaar stuk. De SGP is juist blij met de spaarreserve, omdat in de groeisprongsessies duidelijk is geworden dat de provincie heel veel cofinanciering van andere partijen zal moeten ophalen om ambities van de provincie te kunnen realiseren. In een spaarreserve kan de provincie geld reserveren voor convenanten die zij wil sluiten om doelen te realiseren en kan zij aan toekomstige partners laten zien dat zij een serieuze partners is en haar afspraken kan nakomen. Spreker is heel blij met de kaders die gesteld worden voor de spaarreserve, onder andere omdat er een drempel in zit, waardoor middelen ook weer vrijvallen. Volgens hem heeft het college afdoende geantwoord op de vraag van de VVD over de onderverdeling naar doelen, maar hij is nog wel benieuwd naar de borging daarvan. Voor de rest kan de VVD zich vinden in de kaders van deze nota.

De heer Van Wijk begrijpt de argumentatie van de heer Van den Dikkenberg, maar JA21 is bang dat deze werkwijze toch weer leidt tot een rommeltje. Daarom neigt JA21 meer naar bestemmingsreserves met onderliggende plannen, maar de fractie laat zich graag nog overtuigen door goede argumenten. Spreker is bang dat het voorstel onder D, het overhevelen van budgetten, tot chaos gaat leiden. Hij vraagt de gedeputeerde hoe hij in de gaten wil houden op welk moment welk budget overgeheveld wordt.

De heer Eggermont overweegt een amendement in te dienen om 1b te schrappen. Hij is het eens met de heer Westerlaken, dat de algemene reserve de spaarreserve is van de provincie. De spaarreserve is een bestemmingsreserve en telt dus niet mee voor het weerstandsvermogen en daardoor zal het weerstandsvermogen lager lijken, dan het eigenlijk is. Tot slot vindt spreker dat er geld beschikbaar gesteld moet worden voor plannen, maar dat het niet de bedoeling dat er plannen gezocht worden bij geld. Wat de SP betreft is het helder, geen spaarreserve.

De heer Van den Dikkenberg heeft vaker het argument gehoord dat er geen plannen onder een spaarreserve liggen. Hij vraagt aan of de heer Eggermont een convenant met een medeoverheid als een plan ziet of niet.

De heer Eggermont ziet dat niet als een plan, maar los daarvan weet hij eigenlijk niet of hij wel voorstander is van dit soort vage convenanten.

De heer Janssen richt zich tot de heer Eggermont. Hij vindt dat de provincie zichzelf juist rijker rekent dan zij is, als zij een morele, bestuurlijke of juridische verplichting aangaat (bijvoorbeeld een convenant) zonder die in het vermogen op te nemen. Dat vindt hij juist een risico. Hij denkt dat het juist verstandig is om alle verplichtingen zichtbaar te hebben in de jaarstukken.

De heer Eggermont antwoordt dat de heer Janssen precies het nadeel van convenanten aangeeft. Als het niet om een morele verplichting gaat maar om een juridische, waarover de Staten een besluit hebben genomen, dan ligt er ook een plan onder en dan is er geen noodzaak voor een spaarreserve.

De heer Westerlaken is het eens met de SP. De heren Van den Dikkenberg en Janssen zeggen eigenlijk dat elke afspraak over een mogelijke samenwerking een verplichting is. In dat geval horen die thuis in een bestemmingsreserve en is die spaarreserve helemaal niet nodig.

De voorzitter geeft het woord aan de gedeputeerde voor een reactie in eerste termijn.

Gedeputeerde Strijk benadrukt als eerste dat, als de Staten zouden besluiten de spaarreserve te schrappen, dat wordt verwerkt. Het college gelooft dat het een goed voorstel is, maar de kaderstelling is aan de Staten. Het voorstel is eigenlijk ingegeven door de vragen van de heer Van den Dikkenberg bij de zomernota, toen een deel van de mobiliteitsreserve vrijviel, omdat er geen plan meer onder lag, terwijl het vraagstuk nog niet was opgelost. Als de Staten een vraagstuk onderkennen en naar partners willen uitstralen dat zij zich daarvoor medeverantwoordelijk voelen, dan zou daarvoor een bedrag gereserveerd kunnen worden als een soort commitment in afwachting van een plan. Nu zitten in de algemene reserve posten die in de toekomst wellicht nog eens gaan leiden tot een voorstel. Dat vindt de gedeputeerde weinig inzichtelijk. Op de spaarreserve zit geen enkele verplichting, het is vooral een signaal van Provinciale Staten of Gedeputeerde Staten aan de buitenwereld.

De heer Eggermont brengt daar tegenin, dat hij een probleem heeft met het feit dat het een bestemmingsreserve is en buiten de algemene reserve valt. Het gaat om zaken, waarvoor nog geen concrete plannen zijn gemaakt. Hij denkt dat het beter is om die in de algemene reserve te houden, zodat de Staten de politieke discussie kunnen voeren over het uiteindelijke plan.

De heer Janssen denkt dat die politieke discussie al gevoerd is, als besloten wordt om een bedrag te labelen en in de spaarreserve te zetten. Hij vindt wel dat nog even goed gekeken moet worden naar de vraag of het nu wel of niet meetelt voor het weerstandsvermogen. Hij hoort de gedeputeerde ook zeggen, dat de Staten ook weer kunnen besluiten om het label er weer af te halen. Hij denkt dat de heer Eggermont zich onterecht zorgen maakt.

De heer Eggermont is het daarmee niet eens. Hij wil niet zomaar reserveren zonder dat er discussie is gevoerd over de noodzaak van een investering en de hoogte van de kosten. Zolang het om niet meer gaat dan een voornemen, hoort het wat hem betreft thuis in de algemene reserve.

Mevrouw Groen begrijpt de redenatie van de heer Eggermont, dat geld voor een voornemen zonder echt plan prima op de algemene reserve kan staan. Aan de hand van de vergelijking met de gang van zaken in een gezin, legt zij uit dat de algemene reserve kleiner wordt, als er geld naar de spaarreserve gaat en dat heeft invloed op het weerstandsvermogen van de provincie. Zij zou graag willen weten hoe belangrijk het is dat de provincie zich rijker of juist minder rijk rekent dan zij is.

De voorzitter denkt dat zij haar punt voldoende duidelijk heeft gemaakt. Hij geeft het woord aan de heer Wolting.

De heer Wolting heeft begrepen dat dat de eerste fase van het investeringsprogramma de initiatieffase is. Een voornemen om een weg aan te leggen, zou gezien kunnen worden als een initiatief. Dan zou het gewoon opgenomen kunnen worden in het MIP, zij het zonder status. Hij vraagt waarom dat niet zou kunnen. Volgens hem tellen reserves zonder verplichtingen, dus ook de spaarreserve, wel gewoon mee voor het weerstandsvermogen.

De heer De Droog beluistert bij alle inbrengen de wens om een beeld te hebben van alle zaken en wensen die er lopen en waarvoor middelen gereserveerd zijn in de algemene reserve, maar waarover nog geen besluiten zijn genomen. Hij denkt dat het prettig zou zijn om inzicht te hebben in de hele lijst in plaats van een apart, tweede lijstje in de balans op te nemen, dat belangrijker wordt gevonden. Hij pleit ervoor om met één lijst te werken onder de algemene reserve, zodat Provinciale Staten dat goed kunnen toetsen.

De heer Westerlaken hoort steeds meer mensen zijn verhaal ondersteunen. Beperk het aantal reserves en hanteer niet allerlei verschillende termen. Hij is ervan overtuigd dat zowel Provinciale Staten als Gedeputeerde Staten willen dat deze

provincie een gezonde financiële huishouding heeft met een heldere afbakening van reserves. Als er een plan is, dan hoort het in een bestemmingsreserve, zelfs als het nog niet heel concreet is, want een bestemmingsreserve kan altijd weer gewijzigd worden.

De voorzitter stelt voor dat de gedeputeerde nu eerst verdergaat met zijn beantwoording in eerste termijn.

Gedeputeerde Strijk vindt de suggestie van de heer Wolting om het te koppelen aan de initiatieffase in het MIP een interessante gedachte. Hij keert terug naar de hoofdlijn van zijn beantwoording. Het totaal van de reserves is het eigen vermogen van de provincie. Formeel kunnen Provinciale Staten daarmee doen wat zij willen, maar dat is in de praktijk niet zo, want een deel van die reserves hebben de Staten (of vorige Staten) al eerder bestemd voor iets. Maar ook voor het vrije deel van de algemene reserve bestaan natuurlijk al ideeën, ook al zijn daarover nog geen besluiten genomen. Denk aan een tram, een natuurgebied, cultureel erfgoed enzovoorts. De spaarreserve zou dat lijstje zichtbaar maken, maar de Staten kunnen te allen tijde besluiten om er iets anders mee te doen. Dat kan niet met een bestemmingsreserve, de kapitaaldekkingsreserve of de egalisatiereserve. De gedeputeerde vindt het idee van de heer Wolting interessant, want als het college als bestuurlijk signaal een bedrag apart zet, dat moet dat minimaal leiden tot een studie en, mits de Staten daartoe besluiten, uiteindelijk landen in het MIP. De gedeputeerde beaamt dat er een koppeling gemaakt moet worden tussen de studiefase en een spaarreserve.

De heer Westerlaken zegt bij interruptie dat er wel degelijk sprake is van een bestemming, als een convenant of overeenkomst met partners wordt gesloten, want de looptijd van de reserve is in dat geval gelijk aan de looptijd van de gemaakte afspraken. Hij vraagt waarom er dan toch voor aparte spaarreserve gekozen wordt. De bestemmingen die de gedeputeerde als voorbeelden heeft genoemd, kunnen ook op een (digitale) lijst gezet worden.

De voorzitter stelt voor dat de gedeputeerde hierop direct reageert.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat het geen voorwaarde is, dat er een convenant onder ligt. Over twee maanden wordt discussie gevoerd over de groeisprong. De opgaven die op de provincie afkomen, zijn groot en het is duidelijk dat de provincie nog niet alle kosten kan dekken. De gedeputeerde kan zich voorstellen dat de Staten besluiten om toch maar vast te gaan sparen als signaal dat het college plannen moet gaan maken. Een andere mogelijkheid is dat de provincie een vraag van een gemeente krijgt, dat de provincie het probleem erkent, maar nog niets belooft. Ook dan kunnen de Staten besluiten een bedrag te reserveren.

De voorzitter denkt dat de gedeputeerde zijn punt duidelijk heeft gemaakt. Hij geeft achtereenvolgens het woord aan mevrouw Groen en de heer Eggermont voor een interruptie.

Mevrouw Groen begint enige sympathie te voelen voor het verhaal van de heer Strijk, omdat aan plan vaak een onderzoek vastzit dat geld kost en omdat het in de praktijk niet zo gemakkelijk is om een label weer weg te halen. Dat is een risico, zeker omdat er in de Staten vaak verschillende meningen bestaan en omdat er ook geld nodig is om helder te krijgen of iets al dan niet een goed plan is. Dat mag er echter niet toe leiden, dat er geen weg terug meer is met als argument dat er al label op zit en dat er al geld aan uitgegeven is. De Staten moeten wel de ruimte houden om vrij na te denken over bestemmingen.

De heer Eggermont denkt dat het heel helder is. Hoofdstuk 2.3 gaat over de bestemmingsreserves en 2.3.5 gaat over sparen en maakt dus onderdeel uit van 2.3. Hoe dan ook zullen Provinciale Staten keuzes moeten maken, want de provincie kan nooit genoeg sparen voor alle investeringen die op haar afkomen. Wat spreker betreft kan beter gespaard worden op de algemene reserve, want dan is helder dat die middelen vrij te besteden zijn, dat die nog geen bestemming hebben en dus ook gewoon meetellen voor het weerstandsvermogen.

De heer Van Wijk denkt net als mevrouw Groen dat onderzoek naar een plan ook heel belangrijk om te bepalen hoe veel er gespaard moet worden. Hij is voorstander van eerst onderzoek, voordat bedragen worden gereserveerd.

De voorzitter stelt voor dat de gedeputeerde zijn beantwoording afrondt, zodat iedereen in tweede termijn nog iets kan zeggen.

Gedeputeerde Strijk vindt het een interessante discussie en hij kan zich bij beide standpunten iets voorstellen. Als de Staten besluiten om de spaarreserve eruit te halen, dan gaat alles naar de algemene reserve. Hij heeft al eerder aangegeven dat hij er niet geharnast is zit. In reactie op de vraag van de heer Van Wijk over de overheveling van budgetten, zegt de gedeputeerde dat het uitgangspunt van het college is dat het goede gesprek daarover moet plaatsvinden in de P&C-cyclus bij de voorjaarsnota, zomernota en najaarsnota. Als dat in een tussentijds rapportage wordt aangegeven, kunnen de Staten het al dan niet accorderen. Als de uitvoering niet plaatsvindt binnen het jaar, maar dat was niet tijdig bekend, dan leidt dat tot een hoger resultaat. Dan stelt het college voor om dat stukje van het positieve resultaat over te hevelen naar het volgende jaar. Het college stelt voor om voor sommige activiteiten vooraf af te spreken wat er overgeheveld mag worden. Dat is de tweede stap. De derde stap is alles wat niet vooraf afgesproken is en dat zal dus bij de bestemming van het resultaat moeten gebeuren.

De voorzitter geeft gelegenheid voor een tweede termijn. Hij geeft het woord aan mevrouw Krijgsman.

Mevrouw Krijgsman wil bij de provincie de 'Beukennotenwet' (geen geld zonder plan) introduceren van de gemeente Hilversum. Dat betekent dat er geen spaarreserve moet komen, maar alleen goede plannen. De PvdA overweegt om samen met ander fracties een amendement in te dienen. Gezien de eerdere discussie, voegt zij eraan toe dat volgens de BBV elke juridische verplichting moet blijken uit de balans. De algemene reserve is bedoeld voor vage doelen als groeisprong. Wat de PvdA betreft hoeven daar geen aparte spaarpotjes voor aangelegd te worden.

De heer Janssen vindt het een interesse gedachte om middelen te koppelen aan de initiatieffase. Hij hoort een aantal fracties zeggen geen geld zonder plan, maar de hij is bang voor heel veel plannen heeft zonder geld. Hij pleit ervoor om bij ieder initiatief te zorgen voor dekking. De VVD begrijpt de bezwaren, maar denkt dat het verstandig is om op die manier te laten zien, ook aan de buitenwereld, dat de plannen realistisch zijn. De VVD heeft behoefte aan een overzicht van alles waarvoor al geld bestemd is en overweegt daarom om een subamendement in te dienen bij het aangekondigde amendement.

De heer Wolting wil de nota Investeren ook als richtlijn hanteren voor dit soort plannen. Hij wil nog wel graag weten wanneer iets wel of niet onder het weerstandvermogen valt. Hij denkt dat dat onderscheid kan helpen om een goede indeling van reserves te maken.

De heer Van den Dikkenberg begrijpt dat maar een deel van de ambities landt in het MIP. Hij stelt voor om in de initiatieffase al middelen te reserveren, zodat duidelijk is dat de provincie dekking heeft voor die plannen. Dat betekent dat nogal wat voor de begroting, want er is nu sprake van een forse overprogrammering in de kapitaallasten. Hij denkt dat daarmee bereikt wordt dat de provincie bij bestuurlijke afspraken en het zoeken naar cofinancieringen kan laten zien wat zij zelf kan bieden. Voor de SGP is dat het belangrijkste doel, los van het feit dat Provinciale Staten keuzes zullen moeten maken.

De heer De Droog sluit zich aan bij de heer Van den Dikkenberg, want dat is precies daarom hij zo gecharmeerd is van een brede benadering van de investeringsagenda. Dat kan heel goed door middel van het MIP, als dat in ruime zin opgevat wordt. De Staten kunnen dan ook een fatsoenlijke discussie voeren over de prioriteiten. Als dit een kans geeft om dat te versterken, dan wacht hij de amendementen met belangstelling af.

De heer Eggermont pleit ervoor om de dingen niet nodeloos ingewikkeld te maken. Wat hem betreft kan de spaarreserve niet meegenomen worden in het weerstandsvermogen, zoals sommige leden suggereren, want het is een bestemmingsreserve. Dat is ook de reden waarom de SP een amendement zal indienen om 1b te schrappen. Hij is benieuwd naar het aangekondigde subamendement en de uitwerking.

De heer Van den Dikkenberg wijst erop dat, als de Staten 1b schrappen, maar wel inzicht willen hebben in de initiatiefkosten op de lange termijn, de nota Investeren ook geamendeerd moet worden, want daarin staat dat projecten pas na de initiatieffase in het MIP worden opgenomen.

De heer Eggermont vindt die plannen nog te vaag om in het MIP op te nemen en daarom horen die wat hem betreft in d algemene reserve.

Mevrouw Groen wil zaken niet nodeloos ingewikkeld maken, net als de heer Eggermont, maar er lopen nu wel een paar ingewikkelde discussies door elkaar. De Staten willen dit financieel-technisch goed regelen, maar er komt een veelheid aan investeringen op de provincie af dat nog niet goed in kaart gebracht is en daarover willen de Staten natuurlijk ook de politieke discussie voeren, zodra de plannen concreter worden. Zij weet nog steeds niet welk voorstel zij het beste vindt, maar zij wil ervoor waken dat de verschillende afwegingen door elkaar gaan lopen. De provincie moet uiteindelijk die grote opgaven programmeren. Daarvoor moet een basisdekking gevonden worden en die moet ergens zichtbaar zijn, of dat nu is in het MIP, een spaarpotje of in de algemene reserve.

De heer Westerlaken kan de discussie volgen en begrijpt de wens om geld te reserveren voor nog onvoorziene zaken. Hij is voorstander van een voorzichtig financieringsbeleid naar de toekomst toe, zeker met de grote opgaven die op de provincie lijken af te komen. Misschien is het MIP daarbij wel een goed hulpmiddel, zoals de heer Wolting suggereert. Alle verhalen bevestigen echter wat hem betreft, dat een goede nota Investeren eenduidig en helder moet zijn. Wat hem betreft is er geen spaarreserve nodig. Het maakt de zaak complexer en draagt niet bij aan een gezonde begroting.

De voorzitter geeft het woord aan gedeputeerde Strijk voor een reactie in tweede termijn.

Gedeputeerde Strijk geeft zijn complimenten voor het debat en laat het besluit over een amendement aan Provinciale Staten. Hij vindt dat de heer Van den Dikkenberg het standpunt van Gedeputeerde Staten uitstekend heeft verwoord, maar hij begrijpt ook de tegenargumenten. In reactie op de vraag van de heer Wolting legt hij theorie achter de reserves uit. Meerdere keren per jaar worden de risico's in kaart gebracht en gewogen. Dat leidt tot een bepaald bedrag, dat per keer varieert. Volgens de Financiële Verordening moet de reserve Weerstandsvermogen minimaal 1,4 keer dat bedrag zijn. Er zit 45,2 miljoen euro in die pot en er wordt telkens gekeken of dat bedrag nog binnen de afgesproken bandbreedte blijft van 1,4 tot 2 keer het totale risico. Daarnaast heeft de provincie de Saldireserve (120 miljoen euro). Die middelen zijn vrij ter beschikking. Alles bij elkaar vormt de algemene reserve. Daarnaast kent de provincie nog het structurele weerstandvermogen. Dat is de belastingcapaciteit. De provincie zou ervoor kunnen kiezen om de opcenten op de motorrijtuigenbelasting te verhogen. Bij de begroting en de jaarrekening wordt dit in beeld gebracht. De gedeputeerde is het eens met de heer Eggermont; als er middelen uit de Saldireserve naar de spaarreserve gaan, dan gaat dat ten koste van het weerstandsvermogen.

De heer Janssen vraagt bij interruptie of het ook mogelijk is om die spaarreserve onderdeel te laten zijn van de algemene reserve.

De heer Eggermont vraagt of het in dat geval mogelijk is om de spaarreserve te fuseren met de algemene reserve.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat dat zou kunnen, want een spaarreserve heeft geen andere verplichting in zich dan een bestuurlijk uitgesproken intentie. Het stuk zou dan wel gewijzigd moeten worden. In de richting van de heer Westerlaken zegt hij nog, dat er gereserveerd wordt voor onvoorziene zaken, maar spaarreserves zijn niet bedoeld voor onvoorziene zaken, maar voor bestuurlijk uitgesproken intenties om iets te gaan uitzoeken.

De heer Westerlaken concludeert dat er dan sprake is van een bestemming.

Gedeputeerde Strijk heeft de heer Janssen horen zeggen, dat hij een spaarreserve wil rangschikken onder de algemene reserve. Hij concludeert dat alle argumenten de revue zijn gepasseerd en dat het besluit aan de Staten is.

De voorzitter vindt dat een mooie afsluiting van het debat. Hij stelt voor om het voorstel als een 'normaal' debat te agenderen voor Provinciale Staten.

De heer Eggermont denkt dat een 'kort debat' voldoende is.

De voorzitter legt uit dat met een 'normaal debat' bedoeld wordt een behandeling in twee termijnen. Als er amendementen worden ingediend, is dat handig om te kunnen reageren.

Mevrouw Krijgsman stelt voor om een 'normaal debat' te houden en de tweede termijn in de vergadering te schrappen, als blijkt dat die niet nodig is.

De heer Van den Dikkenberg denkt dat andersom ook kan. De voorzitter kan altijd een teerde termijn toevoegen.

De heer De Droog is voorstander van een klein normaal debat.

De heer Wolting concludeert dat een kort, normaal debat het beste is.

Mevrouw Groen is voorstander van een 'normaal debat'.

De voorzitter concludeert dat het voorstel geagendeerd voor een normaal debat met twee termijnen. Hij schorst de vergadering voor enkele minuten.

Schorsing

12. SB Rapport GS-onderzoek 2021 Strategisch vermogen (art. 217a Provinciewet)

De voorzitter heropent de vergadering. Dit rapport is opgewaardeerd door de fracties van de VVD en D66. Hij vraagt of de heer De Droog een toelichting wil geven.

De heer De Droog vindt het heel goed dat dit onderzoek gedaan is. In het stuk staat dat er een nadere uitwerking komt voor de kadernota. Juist omdat D66 en het CDA het belang van het strategisch vermogen vorig jaar hebben benadrukt, is spreker benieuwd wat de Staten kunnen verwachten, want dat helpt de Staten bij de voorbereiding van de kadernota.

De heer Janssen herkent in wat de heer De Droog zegt de oproep in de motie van D66 tot meer strategisch vermogen. De VVD vond dat een goed initiatief en heeft zich daarbij aangesloten. De VVD wil graag de koppeling maken naar het medewerkerstevredenheidsonderzoek, waarin medewerkers hebben aangegeven dat zij een strategie en een visie voor de organisatie missen. In het rapport worden vijf beelden gegeven van strategisch vermogen (vijf perspectieven), maar in de motie hebben de Staten niet duidelijk uitgesproken over welke van die vijf perspectieven het gaat. Wat spreker betreft gaat het vooral over de manier waarop de provincie haar strategie in de buitenwereld kan realiseren, terwijl in dit rapport ook een aantal andere perspectieven op strategie wordt gegeven. Hij zou graag van het college horen of het een bepaalde prioritering ziet in die perspectieven.

De voorzitter geeft het woord aan de gedeputeerde Strijk voor een reactie.

Gedeputeerde Strijk vindt het lastig dat de Staten hem vragen stellen anderhalve maand voordat het college met een voorstel komt. Het college heeft volgende week een tweedaagse, waarbij dit onderwerp absoluut aan de orde zal komen. Los van de motie, heeft het college zelf aan signalen uit de organisatie ook gezien dat er behoefte is aan versterking van het strategisch vermogen. Het college komt erop terug bij de kadernota, maar meer kan de gedeputeerde er nog niet over zeggen. Deze brief past in de reguliere stroom, want Gedeputeerde Staten zijn verplicht om jaarlijks een onderzoek te doen.

De heer De Droog vraagt of de gedeputeerde wel een beeld heeft van alle opties die ingezet kunnen worden en wat het college nodig heeft om de financiële functie in de organisatie echt te versterken om bij de kadernota te kunnen beoordelen of wat voorgesteld is, voldoende is.

Gedeputeerde Strijk vindt dat lastig te beantwoorden. Natuurlijk heeft hij daarover persoonlijk gedachten, maar daaraan hebben de Staten niets, want Gedeputeerde Staten spreken met één mond. Hij hecht aan zorgvuldigheid en wil dit eerst met zijn collega's bespreken.

De heer Janssen zou het anders willen formuleren. Bij de begroting hebben de Staten ook een motie aangenomen die zegt dat die strategie een concernbrede opgave is. Hij zou het willen definiëren als een behoefte aan de kant van de Staten, dat in het debat de vijf perspectieven nadrukkelijk aan de orde komen en hij zou graag in die discussie gefaciliteerd willen worden om een slag dieper te kunnen komen ten aanzien van het doel van die strategie.

De voorzitter constateert dat het onderwerp hiermee voldoende is behandeld.

Ter informatie

14. SB Voortgangsrapportage Risicogestuurd werken 2021
Er zijn geen vragen of opmerkingen.

Sluiting

15. Sluiting
Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering om 12.05 uur.

Toezeggingen

6.
Rondvraag

Gedeputeerde **STRIJK** zegt toe de nadere specificatie van hoofdpunten in besluiten te bespreken in het college en met een eerste voorzet te komen.